MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
MARMARA UNIVERSITY
ATATÜRK FACULTY of EDUCATION

1. ULUSLARARASI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KONGRESİ
1st INTERNATIONAL PRE-SCHOOL EDUCATION CONFERENCE

I. CİLT
I. VOLUME

YA-PA
1981

GÜLÇİN

I. ULUSLARARASI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KONGRESİ

BİLDİRİ KİTABI

I. CİLT

Yayıma Hazırlayanlar:
Oya RAMAZAN - Kadriye EFE - Gülçin GÜVEN

1981

Ofset Hazırlık : YA-PA A. Ş.
Film-Montaj : Mat Grafik
Basıldığı Yer : Melisa Matbaacılık - İstanbul
Baskı Yıl : 2006

YA-PA YAYIN PAZARLAMA SANAYİ VE TİC. A. Ş.
Ankara Cad. Nu. 89 Cağaloğlu / İSTANBUL
tlf: 0(212) 511 86 36-513 90 65-513 91 65-513 77 29-511 48 63
belgeç: 0(212) 513 77 61
www. ya-pa.com.tr e-mail: ya-pa@ya-pa.com.tr

İÇİNDEKİLER

Konferanslar

1. Brain science-new insights, understandings, and applications
   Kay. M. ALBRECHT 9
2. Three preschool studies: The legacy of David Weikart
   Lawrance J. SCHWEINHART 17
3. Reflections on Bank Street: A model rooted on progressive education
   Susana DAVİLA 25
4. Reggio Emillia approach in early childhood education
   Mara DAVOLI 31
5. Sahile vuran bütün deniz yıldızlarına kucak açan örnek bir il: Siirt / Siirt: The model city that embraces all stranded starfish
   Ebru AKTAN KEREM 37

Sözlü Bildiriler

6. Proje yaklaşımının okul öncesi dönem çocuklarının sosyal gelişimlerine ve öğrenme stillerine etkisinin incelenmesi / Effect of project approach on preschool children's social development and learning styles
   Elçin ÇAKAR, Elif ÜSTÜN 44
7. Eğitim yazılımlarında kullanılan farklı geri bildirim stratejilerinin 5-7 yaş grubu çocukların öğrenimi üzerine etkisi / The effect of the feedback strategies used in the educational softwares on the 5 to 7 year old children' learning
   Nesrin ÖZDENER, Yeliz YILDIRIM 52
8. Okul öncesi dönemdeki çocukların kişilerarası ilişkilerini geliştirmeye yönelik hazırlanmış sosyal beceri eğitimi programının değerlendirilmesi / The evaluation of social ability education program which is developed to improve the interpersonal relations within the preschool period children
   Müge YUKAY 78
9. İletişim becerileri eğitim programının okul öncesi dönem çocuklarının iletişim becerı düzeylerine etkisi / The effect of "Communication Skills Education Program" on communication skills level of preschool children
   Hatice ERGİN 90
10. Quality in different US early childhood education programs
    Arif YILMAZ, Mehmet BULDU 105
11. Çok düşük doğum ağırlıklı prematüre bebeklerin gelişimine ev merkezli erken eğitim programlarının etkisinin incelenmesi / Evaluation of the effect of home based early intervention programmes on the developmet of very low birth weight premature infants
    Tuğba BAÇ KARAASLAN, Servet BAL 119

12. Aile çocuk eğitim programının aile yapısı, işleyişi ve kaygı düzeyine etkisinin incelenmesi / The effects of family-child education program on the family structure, functionality and anxiety level 140
Esra ÖMEROĞLU, Zeynep KURTULMUŞ, Şehnaz YAYLA
13. İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin kendi kendini yönetme davranışlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi / Examination of the self-management behaviors of first grade primary pupils according to different variables
Semra CANTEKİNLER, Figen GÜLEŞ 154
14. Anasınıfı öğrencilerine toplama çıkarma becerilerinin kazandırılmasında kubaşık öğrenme yönteminin uygulanması / Application of cooperative learning method on acquiring addition and subtraction skills of preschool students
Perihan DİNÇ ARTUT, Kamuran GÖZÜBATIK TARIM 166
15. Fen deneylerinin okul öncesi ve ilköğretim I. kademe öğrencileriyle yaratıcı düşünmeye yönelik uygulanması / The using of science experiments with creative thinking
Fatma ÖNEN, Ayla GÜRDAL 186
16. Okul öncesinde örnek olaya dayalı problem çözme ile ilgili bir araştırma / A research on a case study based on resolving problem in preschool period
Fatma ŞAHİN, Mehtap YILDIRIM 201
17. Çoklu zeka kuramına dayanan okuma yazmaya hazırlık programının 6 yaş çocuklarının okula hazırlık bulunuşluk düzeyine etkilerinin incelenmesi / A study of the effect of an emergent literacy program based on Multiple Intelligences Theory on school readiness at kindergarten level
Müzeyyen SEVİNÇ, Dirim BAYHAN 211
18. Sözel ve sözel olmayan öğretmen dönütlerinin okul öncesi çocuklarının beceri gelişimi üzerine etkisi / Influence of verbal and nonverbal teacher feedback on development skills of preschool children
Cem BİROL 222
19. 2000'li yıllarda okul öncesi eğitim sorunlarına genel bir bakış: Türkiye örneği / An overview of the problems of the preschool education in the 2000's: Turkey as a typical example
Ebru AKTAN KEREM, Dilfiruz CÖMERT 227
20. Okul öncesi eğitim kurumları denetim etkinliklerinde çok boyutlu denetsel etkililik modeline ilişkin denetçi, yönetici ve öğretmenlerin algı ve beklentileri / The perceptions and expectations of the teachers, administrators and supervisors about the multi dimensional supervisory effectiveness model (MDSEM) in the supervision activities of the preschool education centers
Ayla OKTAY, Turan ÇAKIR 236
21. Çocuklara vatandaşlık bilincini kazandırmada okul öncesi eğitimin rolü / The role of preschool education in attaining children's awareness of citizenship
Şefik YAŞAR 251
22. 'The best for children'. Building a quality early childhood care and education system in Ireland: The story so far
H. SCHÖNFELD 258

23. Purdue İlköğretim Çocukları Problem Çözme Envanteri (PEPSI): Geçerliği ve güvenirliği / Purdue Elementary Problem Solving Inventory (PEPSI): Validity and reliability
Yasemin AYDOĞAN, Esra ÖMEROĞLU 262
24. Okul öncesi eğitim kurumlarındaki sınıf yönetimi uygulamalarının 360° performans geri bildirim yoluyla değerlendirilmesi / Evaluation of classroom managment applications through 360° performance feedback in the preschool education instutitions
Şaduman KAPUSUZOĞLU 268
25. Torrance Yaratıcı Düşünme Testi Form A Türkçe versiyonu anaokulu yaş düzeyi / Torrance Tests Of Creative Thinking (Form A) nursery age level Turkish version
Esra ASLAN 284
26. He Karere: Indigenous voices in assessment
Mera PENEHIRA 296
27. Altı yaş çocukları için Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçeğinin (MASDU) Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması / The reliability and validity of Marmara Scale of Social and Emotional Adaptation
Alev ÖNDER, Yıldız GÜVEN, Müzeyyen SEVİNÇ, Oktay AYDIN, Gülden UYANIK BALAT, Birsen PALUT, Hülya BİLGİN, Saime ÇAĞLAK, Esin DİBEK 303
28. İlk Çocukluk Dönemi Kişilik Envanteri (ESPQ) nin Türkiye Koşullarına uygun dilsel eşdeğerlilik, geçerlilik, güvenirlik ve norm çalışması / The language equivalence, validity, reliability and norm studies of Early Childhood Personality Questionnaire (ESPQ) according to Turkey's conditions
Canan SAVRAN, Tuğba DEMİRÖZ 318
29. Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin geliştirilmesi ve standardizasyonu / Development and standardization of Marmara School Readiness Inventory
Ayla OKTAY, Özgül POLAT UNUTKAN 336
30. Çocukların psikososyal gelişim becerilerine okul öncesi eğitimin katkısı: Anne-baba görüşleri / The role of preschool education in the psyshosocial development of preschool children: Parent's opinion
Oya RAMAZAN, Ozana URAL, Gülçin GÜVEN 353
31. Bilişsel Değerlendirme Sistemi (CAS): Beş yaş çocukları üzerinde geçerlik, güvenirlik ve norm çalışması / Reliability, validity and norm studies of Cognitive Assessment System (CAS) on Turkish children who are 5 years of age
Tamer ERGİN 361
32. Mekansal Algı Ölçeğinin güvenirlik ve geçerlik Çalışması / The reliability and validity studies of Spatial Perception Scale
Yıldız GÜVEN, Figen TİĞCİ 375
33. 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin matematik yeteneklerinin okul öncesi eğitim alıp almama ve kurumda veya aile yanında kalma durumlarına göre karşılaştırılması / The effects of getting preschool education and living with families on mathematics abilities of grade 1 and 2 children
Yıldız GÜVEN, Gülden UYANIK BALAT 384

34. İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitim kurumlarına devam etmiş öğrencilerle etmemiş öğrencilerin ilköğretime hazır bulunuşluklarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi / An examination of the 1st grade teachers' opinion about the differences on school readness between the 1st graders who received preschool education and others
Mehmet İNAN, Murat AŞICI, Coşkun KÜÇÜKTEPE, Süleyman TIRAŞ, Özgür ŞİMSEK, Bülent ÖZDEN 398
35. Anasınıfı öğretmenlerinin kendilerinin ve aday öğretmenlerinin görüşlerine göre dönüşümcü liderlik düzeylerinin incelenmesi / An investigation for the transformational leadership levels of preschool teachers with respect to the opinions of themselves and candidate preschool teachers
Ercan YILMAZ, Erdal HAMARTA, Mehmet Engin DENİZ 410
36. Ankara il merkezinde farklı sosyo-ekonomik ve kültürel ortamlarda yetişen ve ilköğretim okuluna yeni başlayan çocukların okul olgunluğunun incelenmesi / A research on the children who are just starting to primary school and living in different social-economic and cultural environments in city center of Ankara
Meziyet ARI, Hale GONCA 420
37. 5-6 yaş çocuklarının akıl yürütme yeteneği ile sezgisel düşünme yetenekleri arasındaki ilişki / Relationship between intuitional mathematics ability and fluency of reasoning of preschool children
Yıldız GÜVEN, Oktay AYDIN 430
38. Okul öncesi eğitim alma durumlarına göre çocukların psikososyal gelişim, öz bakım becerileri ve aile içi davranışlarının karşılaştırılması / A comparison of children phsyco-social development level, self-care abilities and behaviors in family according to preschool education
Orhan ÇINAR, Yavuz HATUNOĞLU, Aşkım HATUNOĞLU, Erdoğan BÜYÜKKASAP ... 438
39. Bolu il merkezinde anasınıfına devam eden altı yaş grubu çocukların günlük yaşam olaylarındaki bazı matematiksel kavramlarla ilgili beceri düzeylerinin incelenmesi / The analysis of the children at age of 6 grade of primary schools in central Bolu according to some conceptual mathematical skills in daily life events
Nilgün METİN, Elif DAĞLIOĞLU 443
40. 4-6 yaş grubu çocuklarında oyuncak tercihlerini etkileyen faktörlerin incelenmesi / The examination of the factors influencing the toy preference of 4-6 years children
Necla TUZCUOĞLU, Gülçin GÜVEN, Kadriye EFE 455
41. 3-6 yaş grubu çocuklarda geometrik düşüncenin gelişimi / The development of geometrical thinking in 3 to 6 years old children group
Yaşare AKTAŞ ARNAS, Durmuş ASLAN 475
42. Anaokuluna devam eden 4-6 yaş grubundaki çocuklarda geçiş nesnesi bağlanmasının incelenmesi / A study on transitional object attachment in children between 4 and 6 ages
Şebnem KURT, Servet BAL, Reha ALPAR 495

4-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARDA OYUNCAK TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Yard. Doç. Dr. Necla TUZCUOĞLU Öğr. Gör. Kadriye EFE
Araş. Gör. Gülçin GÜVEN*

GİRİŞ

Oyun insan yaşamının ayrılmaz bir parçasıdır. Çocuk için kendini ve dış dünyayı algılama ve değerlendirme biçimidir. Şahin'e (1999) göre, çocuk oyun yolu ile düşünür ve deneyim kazanır. Oyun yolu ile maddelerin özelliklerini, kendi gücünün sınırlarını kavrama ve deneme fırsatını bulabilir. Hatta insanlar arasındaki ilişkileri de oyun yolu ile öğrenir, kavrar. Paylaşmayı, arkadaşlarının isteklerini kabul etmeyi veya onlara kendi isteklerini kolaylıkla nasıl kabul ettirebileceğini oyun sırasında yaşadığı çatışmalarla öğrenir. Güner'e (1988) göre oyun, önemini, iki ayrı işlevi yerine getirmekten alır. Bunlardan biri "toplumsallaşma" öbürü "kişilik gelişimi" dir. Birbirinden ayrılması son derece güç bu iki işlev, çocuğun gelişiminde vazgeçilmez iki temel öğedir. Oyun sırasında izlenen çocuğun davranışları, ne tür bir aile eğitiminden geçtiğini, saldırganlığını, sevecenliğini, soğukluğunu, kısaca pek çok kişilik özelliğini ortaya koyar.

Okul öncesi dönemde çocuğun en fazla gerçekleştirdiği uğraş oyundur. Bunun için de oyunun ayrılmaz bir ögesi oyuncaktır. Razon'a (1993) göre oyuncaklar; çocuğun zekasını geliştiren, duyularını uyaran, hayal gücünü zenginleştiren bedensel ve sosyal gelişimini hızlandıran oyun malzemesidir. Oyuncaklar çocuğun hareket ihtiyacını karşılayan, enerjisini tüketmesine fırsat veren, keşfetme ve deney yapma eğilimini geliştiren merakını tatmin eden oyun araçlarıdır. Oyuncaklarla çocuk yetişkin modelini taklit eder, yaratıcılığını geliştirir, öğrenme ve bilgilenme ihtiyacını giderir. Oyun ve oyuncak seçimi çocuğun yaşı ile doğrudan orantılıdır.

Piaget 2-7 yaş arasındaki işlem öncesi dönem olarak tanımlamaktadır. Bu evrede çocuk, dile ve sembolik düşünce yeteneğine sahiptir. Artık eylemdeki başarısının yanında imaj ve sembollere de yer verir. Piaget, 3 yaşlarında tüm kırmızı blokları bir araya toplamanın, çocuğun gruplandırma yeteneğini kazandığını göstermeye yetmediğini ifade eder. Ona göre çocuk bu yaşta bir sınıfın tüm ünitelerine ve elemanlarına ilişkin belirgin karakteristiklerden haberdar değildir. Bu nedenle işlem öncesi dönem çocuklarında sık görülen objeleri bir araya getirme davranışı, kavramsal sınıflandırmanın bir kanıtı değildir (Yavuzer, 1987, s.86).

Oyun, fiziksel ve zihinsel yeteneklerle sosyal uyum ve duygusal olgunluğu geliştirmek amacıyla gerçek yaşamdan farklı ortamda yapılan, sonunda maddi bir çıkar sağlanmayan kendine özgü belli kurallara sahip sınırlandırılmış yer ve zaman içerisinde süren, gönüllü katılım yoluyla toplumsal grup oluşturan ve katılanların tümüyle etkisi altında tutan eğlenceli bir etkinliktir (Çamlıyer, 1997). Oyun, insanların beden ve kafa yeteneklerini geliştirmek amacını güden; hesap, dikkat, raslantı ve beceriye dayanan, çoğu kez oyalanmak için

* Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü Göztepe/İstanbul

oynanan aynı zamanda tad veren bir tür yarışmadır. Çocuğun, us gücü yaratmalarına, bedensel devinimlerine ve bunların bileşiminden oluşan tüm etkinliklerine oyun denir (Seyrek, Sun, 1994, s.2-3).

Oyun tamamen biyolojik veya fiziksel bir faaliyetin sınırlarını aşmaktadır.Oyun anlam bakımından, zengin bir işlevdir. Oyunda,yaşamın doğrudan gereksinmelerini aşan ve eyleme anlam katan bağımsız bir unsur, "oynamaktadır". Her oyun bir anlam taşır. Eğer oyuna bir öz yükleyen bu faal ilkeye zihin dersek aşırıya kaçmış oluruz; eğer ona içgüdü dersek hiçbir şey söylememiş oluruz. Hangi açıdan ele alınırsa alınsın, oyunun bu "kasıtlı" karakteri özünün içinde yer alan maddi olmayan bir unsurun varlığını açık etmektedir.

Çocuklar 3-4 yaş dolaylarında dış dünyayı büyük ölçüde zihni semboller halinde tasarımlayabilecek güçtedirler. Yetişkin ve yaşıtları ile serbestçe etkileşimde bulunabilirler, ancak bu etkileşim ben merkezlidir. Zihinsel olarak kendi üzerlerinde yoğunlaşmışlardır. Başkalarının görüş açılarını kavrayamazlar. 5-6 yaş çocuğu hala zihinsel kıyaslama yapamaz. Çünkü düşünme hala operasyonel değildir. Bu dönemde düşünce ben merkezcidir. Subjektifle objektifi ayıramazlar. 3 yaş çocuğu ilk iki yaşta olduğu gibi yetişkinlerle beraberlikten büyük zevk almakla birlikte, artık kendi yaşıtı olan çocuklara da ilgi göstermeye başlar. Ancak yaşıtı olan çocuklar, yetişkinlerin hoşgörüsüne sahip olmadıkları için, onlarla olan beraberlikleri her zaman çok fazla mutluluk verici değildir.

Holditch'e (1998) göre, oyun sırasında beş yaşındaki çocuklar kendilerince önemli olan fikirlerini, iç dünyalarını, içinde yaşadıkları dış dünyayı irdelerler ve duygularını kontrol altına almayı öğrenirler. Ayrıca başkalarıyla iyi geçinmenin yöntemlerini öğrenip bir başkasının kişiliğine bürünmenin nasıl bir duygu yarattığını da denerler. Karşılıklı alışverişten zevk almaya başlarlar. Oynadıkları oyunlar bizlere ilgi alanları, fikirleri ve gelişmeleri konusunda bilgi verir. Ana babalar, anaokulu öğretmenleri ya da çocuğun çevresindekiler, 5 yaşındaki çocukların oyunlarını gözlemledikleri takdirde, kolayca bunları fark edeceklerdir. 5-6 yaş çocuğunun duygusal gelişim özellikleri aşağıda açıklanmıştır: Bu yaş grubundaki çocukların çoğu bağımsız davranmaktan hoşlanırlar.

Üç yaş grubundaki çocuklar, son derece ben-merkezcidirler ve çoğunlukla kendi başlarına oynamayı sürdürürler. Diğer çocuklarla beraber olmakla birlikte, bu yaşın ilk yarısında, eğer bir grup içinde büyütülmemişlerse, diğer çocukları birey olarak kabul etmekte güçlük çekerler. Diğer çocukları, çimdikliyerek, ısırarak veya saçlarını yakalayarak annelerini utandırıp tedirgin ederler. Bu davranış, saldırganlık değil fakat daha çok bir sosyal deneyim olarak kabul edilmelidir. Bu onun, sanki başka bir çocuğun saçını çektiği zaman, ne olacağını öğrenmesidir. Toplumsal gelişim yönünden, yetişkinleri izleyerek onların davranışlarını taklit eden 4 yaş çocuğu, bir yandan yetişkinle olumlu ilişkilerini sürdürürken, diğer yandan kendi yaşıtı olan çocuklarla da daha uzun süre birlikte olmaya başlar. Ancak gruplar henüz çok kolaylıkla dağılabilir niteliktedir. Bu yaş çocuğunda zaman zaman uzmanların paralel oyun adını verdikleri (aynı mekan içinde herkesin kendi oyununu sürdürmesi) oyun türü görülebilir. Oyun sırasında ortaya çıkan çatışmalar, onun için sosyal birer deneyim yerine geçerler. Çocuğun, arkadaşlarının isteklerine uymayı öğrenmeye başlaması ve bunun için de kendi isteklerinden fedakarlıkta bulunabilmesi sosyal gelişimi yönünden son derece önemli bir adım olarak nitelenebilir (Oktay, 1988, s.42).

Arkadaşları ile birlikte olmak, 5 yaş çocuğu için son derece önemlidir. Grup oyunlarında, gerçek beraberlik artık daha uzundur. Grup üyeleri oyunun kurallarını birlikte koyarlar. Konulan bu kurallara oyundaki herkesin uymasına özellikle dikkat edilir. Bu yaştaki kız ve erkek çocukları genellikle birlikte oynarken, birkaç yıl sonra durum değişir ve kızlarla erkekler hemcinsleriyle gruplaşıp oynamayı yeğler. Navaro'ya (1987) göre, bu yaşın en belirgin özelliklerinden biri de toplumun isteklerine uygun davranmaktır. Günlük yaşamı canlı biçimde oyununa aktarır. Yöneltilmekten, eğitilip, öğretilmekten hoşlanır. Her şey için izin ister. Grup oyunlarını diğerlerine yeğ tutar. İki-üç çocukla güzel oynar. Küçükleri korur. Oyunları şaka ve sürprizlerle doludur. Açık hava oyunlarında, ev içi oyunlarından daha başarılıdır.

Kızlar çoğunlukla bir ya da iki yakın arkadaş edinirken, aynı yaştaki oğlanlar daha çok sayıda arkadaşla daha gevşek ilişkiler kurar. 5 yaşındaki çocuklar, yaşıtları arasında ilişki kurmak için gerekli olan özverili yaklaşımlara henüz ulaşamadıkları için, çok güçlü dostluklar kuramazlar. Bu nedenle bu yaştaki bir kızın dün çok iyi dost olduğu birine bugün artık kendisiyle arkadaşlık etmeyeceğini yüksek sesle açıklamasına çok sık rastlanır. Bu davranışın nedeni belki özveri duygusu gelişmediğinden, aralarındaki en ufak bir tartışmanın sonunda ilişkinin kopma noktasına gelmesidir ama çoğunlukla bu bozuşma geçicidir. Bu yaştaki oğlanlarsa, aynı koşullar altında kalınca, saldırganlığa başvururlar ya da bir süre için başka arkadaşlar edinirler. Yetişkinlerin her konudaki onayını almaya, kızlar oğlanlardan daha fazla yatkındır. Bir bakıma kızlar kabul ve takdir gördükleri konusunda güvence almaya oğlanlara oranla daha fazla gereksinim duyarlar (Metin, 1999, s.15). 6 yaş oyunlarda ve ilgi alanlarında, kız ve erkek çocuklar arasında farklılık izlenir. Her ikisi de sürekli, yeni şeyleri denemek ister; yeni oyunlar yaratır ve uygular; birçok hayali rollere girer. Grup oyunlarından çok hoşlanır.

Çocuğun dünyası bir oyun dünyasıdır. Sorumsuzluğun, gerçeğe büyük bir beceriyle egemen oluşun dünyasıdır. Çocuk oyun oynamazken de aslında yine aynı oyun dünyasını içinde yaşamaktadır.Ancak bu oyun dünyası, çocukta uzun bir süreç için değişmeden kalan bir olgu olmayıp kimi kere yavaş, kimi kere çabuk değişen bir oluşum içindedir.Çünkü çocuk, yetişkinlerin egemen oldukları bir dünyada ve sürekli olarak onların etkileri altında yaşamaktadır.Çocukluk yaşantılarımızdan anımsarız hep.Erkek çocuk uzunca bir dal parçasının, bir sopanın üstüne oturur gibi yapıp onu ovalardan tepelerden rüzgar gibi uçan, uçurumlar aşan, benzeri bulunmaz bir at yerine koyar.Annesi eve çağırınca veya ilgisi başka bir oyuna kayınca da, onu bir sopa, bir dal olarak, gerçek niteliğiyle bırakıp gider.

Bir kız çocuğu, tahta parçasıyla ve ona sevgili bebeği gibi davranır.Kısa bir süre sonra ilgisi başka bir yöne kaydığında, bu kez aynı tahta parçasını kırar veya ateşe atar. Kaba bir gözlemle, çocuğun bir dal veya ağaç parçasına, hem gerçek ve hem de kendi kazandırdığı olmak üzere iki değişik anlam verdiği görülmektedir.Çocuk her iki davranış biçimi içinde de son derece ciddidir ve her iki etkinliği de gerçekten yaşamaktadır.Onun için bu iki davranış biçiminden biri,diğerine oranla ne daha az gerçek, ne de daha az önemlidir (Altınköprü, 1999).

Erkek çocuklar,daha çok tahta bloklar ve diğer nesnelerle oynamayı tercih ederler. Liderleri olan büyük gruplarda oynarlar. Gruptakilerin her birini sevip sevmediklerine dikkat

ettikleri görülmez. Kız çocuklar küçük gruplarda oynarlar, arkadaşlarını çok dikkatli seçerler. Sevmediklerini gruba dahil etmezler.Hoşlandıkları ve kabul ettikleri oyun ve ilgilerini sıraya koyarlar.Tahmin edildiği gibi erkek çocuklar maceraya ve harekete yönelik hikayeler uydururlarken, kız çocuklar aileleri, evleri, arkadaşları ve duyguları hakkında konuşma eğilimindedirler (James, 1994, aktaran: Çelen, 1999). Oyun türlerini farklı düşünürler farklı biçimde sıralamışlardır.Örneğin Piaget oyunları alıştırma oyunları, sembolik oyunlar ve kurallı oyunlar diye üç başlık altında toplamıştır. Son zamanlarda en çok kullanılan sınıflama şeması Smilansky'nin (1968) dört evreli oyun gelişimidir. Smilansky'nin şeması Piaget'inkine çok yakındır.Smilansky bilişsel şemasında oyunu düzenli gelişim örüntüsünü izleyen dört genel tipe ayırmıştır:

1- İşlevsel oyun: Nesne ile ya da nesnesiz basit tekrarlı hareketler.
2- İnşa oyunları: Nesneleri kullanarak bir şeyi yaratmak ya da yapılandırmak.
3- Dramatik oyun Çocuğun gereksinimlerini ve isteklerini doyurmak amacıyla imgesel durumun yaratılması.
4- Kurallı oyun. Daha önceden kurulmuş kuralları kabul edip bunlara uyma.

Parten'in toplumsal oyun kategorileri ise altı tanedir;

1- Meşgul olmayan davranış (geçici bir ilgi ile her şeyi izlemek, odada yürümek,bedenle oynamak).
2- Tek başına oyun (başkaları ile konuşmadan çocuktan başka bir nesne ile oynamak).
3- Seyirci davranış (başkalarını izlemek, oyun durumuna geçmeden başkaları ile konuşmak).
4- Paralel oyun (oyuncakla oynayıp başkaları ile oynamaya girişmemek).
5- Bağlantılı oyun (başkaları ile oynamak ancak bu tür bir oyunda rol yüklenmesi ve grup örgütlenmesi yoktur).
6- İşbirliği oyunu (örgütlenmiş grup içinde oynamak) (Aktaran: Çelen, 1999, s.124).

Miller'e (1998) göre, bazen ana babalar çocuklarını yarattığı hayal ürünü kişilikler konusunda tedirgin olurlar. Bir anne kızların adeta erkek çocuk gibi yetişmesi ve aralarında cinsiyet ayrımı kavramının yerleşmemesi gerektiğine karar vermişti ve kendi kızı dantelli giysiler, minik kolyeler isteyip küçük bir prenses gibi giyinmekten hoşlandığını belirtince şaşkına dönmüştü. Annesi küçük kızı kot pantolon giymenin daha doğru, takılar takıp bale yapmanın pek sevimli olmadığına ikna etmeye çalıştıkça, küçük kızın inatçılığı tutuyor ve adeta bir masal kraliçesi gibi giyinmekte ısrar ediyordu. Bu gibi konularda çocukların istek ve heveslerinin geçici olduğunu unutmamak gerekir. Aynı şekilde küçük oğlunun üzerinde uzun bir elbise ve elinde bir çantayla gören baba da öfkeye kapılmıştı.Ama aslında küçük oğlanın aklı karışık değildi; erkek çocuk olduğunu kesinlikle biliyordu. Yalnızca bir anne olmanın nasıl bir duygu yarattığını öğrenmeye çalışıyor ve bunu son derece dramatik bir şekilde sergiliyordu. 5 yaş civarında çocuklar genel olarak oynadıkları oyunlardaki karakterleri çok sık değiştirirler.

Hangi türden olursa olsun, her oyunun çocuğa kazandırdığı bir şey vardır. Bazı oyunlar çocukları, ilerde atılacak oldukları yaşamda alacakları role, görevlerine hazırlar. Okul öncesi çağında, oğlan çocuklarının kız çocuklarına oranla daha yoğun olarak bir yapım etkinliği içinde bulundukları ve kendi kendilerine bir şeyler üretmeye, malzemelere biçim vermeye

uğraştıkları saptanmıştır. Birlikte oynanan oyunlar giderek sosyal içerik taşımaya başlar (Altınköprü, 1999, s.50-51).

Çocuğa en uygun oyuncakları seçebilmek, zannedildiği kadar kolay değildir. Oyuncak seçimini doğru yapabilmek için, yetişkinin çocuğu iyi tanıması, gelişim aşamaları ile bu aşamaların özelliklerini çok iyi bilmesi gerekir (Razon, 1987, s.8).

Çocukların gerçekten oynayabilecekleri oyuncaklara ihtiyacı vardır. Çocuklar bir şeylerle uğraşmaktan, kafalarındaki şeyleri yaratmaktan hoşlanırlar. Onlar için en heyecan verici oyuncak, en basit ve doğal olanıdır. Kum, su, çam kozalakları, taşlar, boş kutular gibi. Rengarenk boyalarla oynamakta da çok hoşlarına gider.Teknik açıdan gelişmiş oyuncaklar onları edilgen duruma sokar.

- Oyuncak merak uyandırmalı ve çevresini tanımasında yardımcı olmalıdır.
- Oyuncaklar diğer insanlarla birlikte bir şeyler yapabilme olanağı sağlamalıdır.
- Oyuncak, çocuğun tek başına başa çıkabileceği yapıda olmalıdır.
- Oyuncak, şefkat duygusuna hitap etmelidir.
- Kız ve erkek çocuklar için farklı oyuncaklar olmamalıdır.Eğer erkekler bebeklerle, kızlar kutularla oynamazsa, oyun ve kendini geliştirme olanakları sınırlandırılacaktır.
- Oyuncak dayanıklı olmalıdır.Çocuk biraz kullanıp sonra atmayı alışkanlık haline getirmemelidir.
- Oyuncaklarda şiddet unsuru olmamalıdır.

Güner'e (1988) göre, oyuncak seçiminde cinsiyet ayrımı yapılmamalıdır. Erkeklerin bebeklerle ve mutfaklarla oynamasını sevdiği kadar kızlar da kamyonlarla oynamayı severler.

Oyun ve oyuncak seçimi konusunda en fazla görev yetişkinlere düşmektedir. Çocuğun yaşına, ilgi ve ihtiyaçlarına, içinde bulunduğu yaşın gelişim özelliklerini destekleyici nitelikte olmalıdır. Çocukların yaşamında oyun ve oyuncağın salt zaman geçirme ve oyalanma işi olmadığı konusunda aile ve öğretmenlerin bilinçli olmaları gerekir.

Problem Cümlesi

4-6 yaş grubu çocukların oyuncak tercihleri; tek başına oynama, karşı cins ile birlikte oynama, kendi cinsinden biri ile oynamalarına göre farklılık göstermekte midir?

Amaç

Bu araştırmanın amacı; 4-6 yaş grubu çocuklarda oyuncak tercihini etkileyen faktörlerinin tespit edilmesidir.

Alt Amaçlar

1. 4-6 yaş grubu çocukların oyuncak tercihleri cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır?
2. 4-6 yaş grubu çocuklarının oyuncak tercihleri yaşlarına göre farklılaşmakta mıdır?
3. Yaş ve cinsiyetle bağlantılı olarak çocukların oyuncak tercihleri tek başına oynama, karşı cins ile birlikte oynama, kendi cinsinden biri ile oynamalarına göre farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmanın modeli deneyseldir. 4-6 yaş grubu çocuklarının oyuncak tercihlerini etkileyen çeşitli faktörler araştırmacılar tarafından oluşturulan deney ortamında gerçekleştirilmiştir.

Örneklem

M.Ü.A.E.F.İlköğretim Bölümü, Okul öncesi Eğitim ABD Uygulama Okulunda öğrenim gören 4-6 yaş grubu 40 çocuk (18 kız, 22 erkek) oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Çocuklardaki oyuncak tercihlerini etkileyen faktörlerin tespit edilmesi amacıyla araştırmacılar tarafından 4-6 yaş grubu çocuklarına uygun oyuncaklar belirlenmiştir. Bu oyuncaklar kız çocuğa uygun, erkek çocuğa uygun ve her iki cinse de uygun olarak 3 kategoride belirlenmiştir.

Kız çocuklara uygun oyuncaklar:

1. Mutfak malzemeleri, (tencere, tava, fincan, tabak, çatal, kaşık).
2. Bebek ve bebek mobilyaları.
3. Ütü tahtası ve giysiler

Erkek çocuklara uygun oyuncaklar:

1. Oyuncak askerler.
2. İtfaiye arabası, arabalar, uçaklar.
3. Tamir seti.

Her iki cinse uygun oyuncaklar:

1. Legolar.
2. Hayvanlar.
3. Çiftlik seti.

Uygulama

Araştırma esnasında oyuncaklar, içinde bir masanın bulunduğu odaya yerleştirilmiştir. Çocukların dikkatini dağıtmaması için odada herhangi bir eşya yer almamıştır. Oyuna başlama süresi, oyuncaklarla oynama süreleri kronometre ile kaydedilmiştir.Uygulama odasına alınan çocuklara "Bu odada bazı oyuncaklar var. İstediğin oyuncaklarla oynayabilirsin. Ben yan odaya gidip geleceğim, geldikten sonra biraz birlikte oynayacağız sonra sınıfına gideceğiz"şeklinde talimat verilmiştir. Çocuklar odada 5 dakika süre ile yalnız bırakılmış ve araştırmacılar tarafından dikkat çekmeyecek şekilde odanın penceresinden gözlenmiştir. Ayrıca odaya yerleştirilen kamera ile kaydedilmiştir. Aynı talimat odaya karşı cinsten ve hemcinsleriyle giren çocuklar içinde verildi.

Çocukların uygulama yapılan odadaki davranışları (oyuna başlama süresi, oyuncaklarla oynama süreleri, tek başına, karşı cins ve kendi cinsinden olanlarla oynama süreleri) kaydedilmiştir. Ayrıca çocuğun davranışları kameraya kaydedilmiş ve görüntü kayıtları iki uzman tarafından incelenerek kaydedilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler t testi ve varyans analizi tekniği ile analiz edilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmada ele alınan amaçlar doğrultusunda elde edilen bulgular yer verilmiştir.

Tablo 1: Tek Başına İken Kızlara, erkeklere ve her iki cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmenin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Tek Başına Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
kızlara ait oyuncaklar	Kız	18	4.33	1.49	5.71	38	.01
	Erkek	22	1.45	1.65			
erkeklere ait oyuncaklar	Kız	18	.27	.82	6.34	38	.01
	Erkek	22	3.50	2.01			
her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	18	1.38	1.28	.896	38	-
	Erkek	22	1.04	1.13			

Tablo 1'de görüldüğü gibi; tek başına iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden kız çocukların puanları ile erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde kızlar lehine, tek başına iken erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden kız çocukların puanları ile erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde erkekler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Tek başına iken her iki cinse ait oyuncakları tercih eden kız çocukların puanları ile erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 2: Hem Cins Akran İle Beraber İken Kızlara, Erkeklere Ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmenin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Hem Cins Akran İle Beraber Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
Kızlara ait oyuncaklar	Kız	18	4.44	1.75	6.08	38	.01
	Erkek	22	1.13	1.67			
Erkeklere ait oyuncaklar	Kız	18	0.33	0.76	4.99	38	.01
	Erkek	22	3.27	2.39			
Her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	18	1.22	1.69	0.62	38	-
	Erkek	22	1.59	1.99			

Tablo 2' de görüldüğü gibi hem cins akran ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden kız çocukların puanları ile erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde kızlar lehine, erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden kız çocukların puanları ile erkek çocukların puanları arasında erkekler lehine .01 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Her iki cinse ait oyuncakları tercih eden kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 3: Karşı Cins Akran İle Beraber İken Kızlara, Erkeklere Ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmenin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Karşı Cins Akran İle Beraber Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
Kızlara ait oyuncaklar	Kız	18	4.25	1.75	7.13	38	.01
	Erkek	22	0.84	1.26			
Erkeklere ait oyuncaklar	Kız	18	0.11	0.32	8.40	38	.01
	Erkek	22	3.52	1.69			
Her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	18	1.63	1.74	0.005	38	-
	Erkek	22	1.63	1.52			

Tablo 3'te görüldüğü gibi; karşı cins akran ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden kız çocukların puanları ile erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde kızlar lehine, erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden kız çocukların puanları ile erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde erkekler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Karşı cins akran ile beraber iken her iki cinse ait oyuncakları tercih eden kız çocukların puanları ile erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 4: 4-6 Yaş Çocuklarının Tek Başına İken Kız Çocuklarına, Erkek Çocuklarına Ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Yaşlara Göre Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapmaları Ve Varyans Analiz Sonuçları

Tek Başına Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü		n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
Kızlara ait oyuncaklar	4 Yaş	10	2.40	2.36	Gruplar içi	27.76	2	13.88	3.43	.05
	5 Yaş	15	1.93	2.08	Gruplar arası	149.73	37	4.047		
	6 Yaş	15	3.80	1.65	Toplam	177.500	39			
Erkeklere ait oyuncaklar	4 Yaş	10	2.40	2.31	Gruplar içi	20.83	2	10.41	2.15	-
	5 Yaş	15	2.73	2.49	Gruplar arası	179.06	37	4.84		
	6 Yaş	15	1.13	1.76	Toplam	199.90	39			
Her İki Cinse ait oyuncaklar	4 Yaş	10	1.20	1.13	Gruplar içi	0.53	2	0.26	0.17	-
	5 Yaş	15	1.33	1.49	Gruplar arası	55.86	37	1.51		
	6 Yaş	15	1.06	0.96	Toplam	56.40	39			

Tablo 4'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının tek başına iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile yaş değişkeni arasında .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Her iki cinse ait oyuncakları tercih etmeleri ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 5: 4-6 Yaş Çocuklarının Hem Cins Akranı İle Beraber İken Kız Çocuklarına, Erkek Çocuklarına ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma ve Varyans Analizi Sonuçları

Hem Cins Akran İle Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü		n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
Kızlara ait oyuncaklar	4 Yaş	10	2.50	2.32	Gruplar içi	2.34	2	1.17	0.20	-
	5 Yaş	15	2.40	2.82	Gruplar arası	217.03	37	5.86		
	6 Yaş	15	2.93	2.01	Toplam	219.37	39			
Erkeklere ait oyuncaklar	4 Yaş	10	2.80	2.82	Gruplar içi	9.7 6	2	4.88	0.87	.05
	5 Yaş	15	1.73	2.46	Gruplar arası	206.13	37	5.57		
	6 Yaş	15	1.60	1.88	Toplam	215.90	39			
Her İki Cinse ait oyuncaklar	4 Yaş	10	0.70	0.94	Gruplar içi	8.20	2	4.10	1.20	.05
	5 Yaş	15	1.86	2.26	Gruplar arası	125.56	37	3.39		
	6 Yaş	15	1.46	1.80	Toplam	133.77	39			

Tablo 5'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının hem cins akran ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile yaş değişkeni arasında .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Her iki cinse ait oyuncakları tercih etmeleri ile yaş değişkeni arasında .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 6: 4-6 Yaş Çocuklarının Karşı Cins Akranı İle Beraber İken Kız Çocuklarına, Erkek Çocuklarına ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma ve Varyans Analizi Sonuçları

Karşı Cins Akran İle Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü		n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
Kızlara ait oyuncaklar	4 Yaş	10	2.30	2.35	Gruplar içi	1.27	2	0.63	0.11	-
	5 Yaş	15	2.20	2.65	Gruplar arası	199.60	37	5.39		
	6 Yaş	15	2.60	1.91	Toplam	200.87	39			
Erkeklere ait oyuncaklar	4 Yaş	10	2.40	2.17	Gruplar içi	7.47	2	3.73	0.81	.05
	5 Yaş	15	2.26	2.43	Gruplar arası	169.76	37	4.58		
	6 Yaş	15	1.43	1.78	Toplam	177.24	39			
Her İki Cinse ait oyuncaklar	4 Yaş	10	1.30	1.05	Gruplar içi	2.92	2	1.46	0.55	-
	5 Yaş	15	1.53	1.88	Gruplar arası	98.06	37	2.65		
	6 Yaş	15	1.96	1.65	Toplam	100.99	39			

Tablo 6' da görüldüğü gibi; 4-6 yaş çocuklarının karşı cins akran ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile yaş değişkeni arasında .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Her iki cinse ait oyuncakları tercih etmeleri ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4 Yaş Çocuklarının Oyuncak Tercihlerinin Cinsiyete Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Tablo 7: 4 Yaş Çocuklarının Tek Başına İken; Kızlara, Erkeklere ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Tek Başına Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
kızlara ait oyuncaklar	Kız	4	5	1.15	8.22	8	.01
	Erkek	6	0.66	0.5			
erkeklere ait oyuncaklar	Kız	4	0	0	5.54	8	.01
	Erkek	6	4	1.41			
her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	4	1	1.15	0.43	8	-
	Erkek	6	1.33	1.21			

Tablo 7'de görüldüğü gibi; tek başına iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 4 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir fark kızlar lehine, erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 4 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir fark erkekler lehine bulunmuştur. Her iki cinse ait oyuncakları tercih eden 4 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 8: 4 Yaş Çocuklarının HemCins Akranı İle Birlikte İken; Kızlara, Erkeklere ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Hem Cins Akran İle Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
kızlara ait oyuncaklar	Kız	4	4.50	1.29	3.126	8	.01
	Erkek	6	1.16	1.83			
erkeklere ait oyuncaklar	Kız	4	0.50	0.57	2.78	8	.05
	Erkek	6	4.33	2.65			
her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	4	1	1.15	0.80	8	-
	Erkek	6	0.50	0.83			

Tablo 8'de görüldüğü gibi hem cins akranı ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 4 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde kızlar lehine, erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 4 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .05 düzeyinde erkekler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Hem cins akranı ile beraber iken her iki cinse ait oyuncakları tercih eden 4 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 9: 4 Yaş Çocuklarının Karşı Cins Akranı İle Birlikte İken; Kızlara, Erkeklere ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Karşı Cins Akran İle Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
kızlara ait oyuncaklar	Kız	4	4.75	0.95	5.633	8	.01
	Erkek	6	0.66	1.21			
erkeklere ait oyuncaklar	Kız	4	0.25	0.50	4.61	8	.01
	Erkek	6	3.83	1.47			
her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	4	1	0.81	0.71	8	-
	Erkek	6	1.50	1.22			

Tablo 9'da görüldüğü gibi karşı cins akranı ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 4 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir fark kızlar lehine, erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 4 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir farklılık erkekler lehine bulunmuştur.Her iki cinse ait oyuncakları tercih eden 4 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

5 Yaş Çocuklarının Oyuncak Tercihlerinin Cinsiyete Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Tablo 10: 5 Yaş Çocuklarının Tek Başına İken; Kızlara, Erkeklere ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Tek Başına Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
kızlara ait oyuncaklar	Kız	7	3.57	1.81	4.22	13	.01
	Erkek	8	0.50	0.92			
erkeklere ait oyuncaklar	Kız	7	0.71	1.25	4.56	13	.01
	Erkek	8	4.50	1.85			
her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	7	1.71	1.60	0.91	13	-
	Erkek	8	1	1.41			

Tablo 10' da görüldüğü gibi tek başına iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 5 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir fark kızlar lehine, erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 5 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir fark erkek çocuklar lehine bulunmuştur. Her iki cinse ait oyuncakları tercih eden 5 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 11: 5 Yaş Çocuklarının Hem Cins Akran İle Birlikte İken; Kızlara, Erkeklere ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Hem Cins Akran İle Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
kızlara ait oyuncaklar	Kız	7	5.14	1.46	9.99	13	.01
	Erkek	8	0	0			
erkeklere ait oyuncaklar	Kız	7	0	0	3.35	13	.01
	Erkek	8	3.25	2.54			
her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	7	0.85	1.46	1.72	13	
	Erkek	8	2.75	2.54			

Tablo 11'de görüldüğü gibi hem cins akranı ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 5 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir farklılık kızlar lehine, erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 5 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir farklılık erkekler lehine bulunmuştur. Her iki cinse ait oyuncakları tercih eden 5 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır..

Tablo 12: 5 Yaş Çocuklarının Karşı Cins Akran İle Birlikte İken; Kızlara, Erkeklere ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Karşı Cins Akran İle Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
kızlara ait oyuncaklar	Kız	7	4.28	2.36	4.23	13	.01
	Erkek	8	0.37	1.06			
erkeklere ait oyuncaklar	Kız	7	0	0	7.52	13	.01
	Erkek	8	4.25	1.48			
her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	7	1.71	2.36	0.33	13	
	Erkek	8	1.37	1.50			

Tablo 12'de görüldüğü gibi karşı cins akranı ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 5 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir farklılık kızlar lehine, erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 5 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir farklılık erkekler lehine bulunmuştur. Her iki cinse ait oyuncakları tercih eden 5 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

6 Yaş Çocuklarının Oyuncak Tercihlerinin Cinsiyete Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Tablo 13: 6 Yaş Çocuklarının Tek Başına İken Kızlara, Erkeklere ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Tek Başına Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
kızlara ait oyuncaklar	Kız	7	4.71	1.11	2.28	13	.05
	Erkek	8	3	1.69			
erkeklere ait oyuncaklar	Kız	7	0	0	2.85	13	.01
	Erkek	8	2.12	1.95			
her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	7	1.28	1.11	0.81	13	
	Erkek	8	0.87	0.83			

Tablo 13'de görüldüğü gibi tek başına iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 6 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık kızlar lehine, erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 6 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir farklılık erkekler lehine bulunmuştur. Her iki cinse ait oyuncakları tercih eden 6 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 14: 6 Yaş Çocuklarının Hem Cins Akranı İle Oynarken Kızlara, Erkeklere ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Hem Cins Akranı İle Oyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
kızlara ait oyuncaklar	Kız	7	3.71	2.13	1.45	13	
	Erkek	8	2.25	1.75			
erkeklere ait oyuncaklar	Kız	7	0.57	1.13	2.24	13	.05
	Erkek	8	2.50	2			
her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	7	1.71	2.21	0.48	13	
	Erkek	8	1.25	1.48			

Tablo 14'de görüldüğü gibi hem cins akranı ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 6 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Hem cins akranı ile beraber iken erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 6 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .05 düzeyinde anlamlı bir fark erkekler lehine bulunmuştur. Hem cins akranı ile beraber iken her iki cinse ait oyuncakları tercih eden 6 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 15: 6 Yaş Çocuklarının Karşı Cins Akranı İle Oynarken Kızlara, Erkeklere ve Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonuçları

Karşı Cins Akranı İleOyun Oynarken Tercih Edilen Oyuncak Türü	Cinsiyet	n	x	ss	t	sd	p
kızlara ait oyuncaklar	Kız	7	3.92	1.53	3.28	13	.01
	Erkek	8	1.43	1.39			
erkeklere ait oyuncaklar	Kız	7	0.14	0.37	3.54	13	.01
	Erkek	8	2.56	1.76			
her iki cinse ait oyuncaklar	Kız	7	1.92	1.53	0.80	13	
	Erkek	8	2	1.85			

Tablo 15'de görüldüğü gibi karşı cins akranı ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 6 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir fark kızlar lehine, erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih eden 6 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında .01 düzeyinde anlamlı bir farklılık erkek çocuklar lehine bulunmuştur. Her iki cinse ait oyuncakları tercih eden 6 yaş kız ve erkek çocukların puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4-6 Yaş Çocuklarının Oyuncak Tercihlerinin Yaşlara Göre Farklılaşmasına İlişkin Bulgular

Tablo 16: 4-6 Yaş Çocuklarının Tek Başına İken Kız Çocuklarına Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	4	5	1.15	Gruplar içi	6.85	2	3.42	1.65	
5 Yaş	7	3.57	1.81	Gruplar arası	31.14	15	2.76		
6 Yaş	7	4.71	1.11	Toplam	38	17			

Tablo 16'da görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının tek başına iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 17: 4-6 Yaş Çocuklarının Tek Başına İken Erkek Çocuklarına Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	P
4 Yaş	4	0	0	Gruplar içi	2.18	2	1.09	1.73	
5 Yaş	7	0.71	1.25	Gruplar arası	9.42	15	0.62		
6 Yaş	7	0	0	Toplam	11.61	17			

Tablo 17'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının tek başına iken erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 18: 4-6 Yaş Çocuklarının Tek Başına İken Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	4	1	1.15	Gruplar içi	1.42	2	0.71	0.39	_
5 Yaş	7	1.71	1.60	Gruplar arası	26.85	15	1.79		
6 Yaş	7	1.28	1.11	Toplam	28.27	17			

Tablo 18'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının tek başına iken her iki cinse ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 19: 4-6 Yaş Çocuklarının Hem Cins Akranı İle Oynarken Kızlara Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	4	4.5	1.29	Gruplar içi	7.15	2	3.57	1.18	_
5 Yaş	7	5.14	1.46	Gruplar arası	45.28	15	3.01		
6 Yaş	7	3.71	2.13	Toplam	52.44	17			

Tablo 19'da görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının hem cins akranı ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 20: 4-6 Yaş Çocuklarının Hem Cins Akranı İle Oynarken Erkeklere Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	4	0.50	0.57	Gruplar içi	1.28	2	0.65	1.10	_
5 Yaş	7	0	0	Gruplar arası	8.71	15	0.58		
6 Yaş	7	0.57	1.13	Toplam	10	17			

Tablo 20'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının hem cins akranı ile beraber iken erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 21: 4-6 Yaş Çocuklarının Hem Cins Akranı İle Beraber İken Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	4	1	1.15	Gruplar içi	2.82	2	1.41	0.45	_
5 Yaş	7	0.85	1.46	Gruplar arası	46.28	15	3.08		
6 Yaş	7	1.71	2.21	Toplam	49.11	17			

Tablo 21'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının hem cins akranı ile beraber iken her iki cinse ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 22: 4-6 Yaş Çocuklarının Karşı Cins Akranı İle Oynarken Kız Çocuklarına Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	4	4.75	0.95	Gruplar içi	1.73	2	0.86	0.25	_
5 Yaş	7	4.28	2.36	Gruplar arası	50.39	15	3.36		
6 Yaş	7	3.92	1.53	Toplam	52.12	17			

Tablo 22'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının karşı cins akranı ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 23: 4-6 Yaş Çocuklarının Karşı Cins Akranı İle Oynarken Erkek Çocuklarına Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	4	0.25	0.50	Gruplar içi	0.17	2	8.5	0.79	_
5 Yaş	7	0	0	Gruplar arası	1.60	15	0.10		
6 Yaş	7	0.14	0.37	Toplam	1.77	17			

Tablo 23'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının karşı cins akranı ile beraber iken erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 24: 4-6 Yaş Çocuklarının Karşı Cins Akranı İle Oynarken Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	4	1	0.81	Gruplar içi	2.26	2	1.13	0.34	_
5 Yaş	7	1.71	2.36	Gruplar arası	49.64	15	3.31		
6 Yaş	7	1.92	1.53	Toplam	51.90	17			

Tablo 24'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının karşı cins akranı ile beraber iken her iki cinse ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 25: 4-6 Yaş Çocuklarının Tek Başına İken Kız Çocuklarına Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	6	0.66	0.51	Gruplar içi	30.12	2	15.06	10.46	.01
5 Yaş	8	0.50	0.92	Gruplar arası	27.33	19	1.43		
6 Yaş	8	3	1.69	Toplam	57.45	21			

Tablo 25'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının tek başına iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında .01 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 26: 4-6 Yaş Çocuklarının Tek Başına İken Erkek Çocuklarına Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	6	4	1.41	Gruplar içi	24.62	2	12.31	3.84	.05
5 Yaş	8	4.50	1.85	Gruplar arası	60.87	19	3.20		
6 Yaş	8	2.12	1.95	Toplam	85.50	21			

Tablo 26'da görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının tek başına iken erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 27: 4-6 Yaş Çocuklarının Tek Başına İken Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	6	1.33	1.21	Gruplar içi	0.74	2	0.37	0.27	_
5 Yaş	8	1	1.41	Gruplar arası	26.20	19	1.37		
6 Yaş	8	0.87	0.83	Toplam	26.95	21			

Tablo 27'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının tek başına iken her iki cinse ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 28: 4-6 Yaş Çocuklarının Hem Cins Akranı İle Oynarken Kız Çocuklarına Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma ve varyans analizi sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	6	1.16	1.83	Gruplar içi	20.25	2	10.12	5.02	.01
5 Yaş	8	0	0	Gruplar arası	38.33	19	2.01		
6 Yaş	8	2.25	1.75	Toplam	58.59	21			

Tablo 28'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının hem cins akranı ile beraber kız çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında .01 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 29: 4-6 Yaş Çocuklarının Hem Cins Akranı İle Beraber İken Erkek Çocuklarına Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	6	4.33	2.65	Gruplar içi	11.53	2	5.76	1	_
5 Yaş	8	3.25	2.54	Gruplar arası	108.83	19	5.72		
6 Yaş	8	2.50	2	Toplam	120.36	21			

Tablo 29'da görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının hem cins akranı ile beraber iken erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 30: 4-6 Yaş Çocuklarının Hem Cins Akranı İle Beraber İken Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F
4 Yaş	6	0.50	0.83	**Gruplar içi**	18.81	2	9.40	2.77
5 Yaş	8	2.75	2.54	**Gruplar arası**	64.50	19	3.39	
6 Yaş	8	1.25	1.48	**Toplam**	83.31	21		

Tablo 30'da görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının hem cins akranı ile beraber iken her iki cinse ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 31: 4-6 Yaş Çocuklarının Karşı Cins Akranı Oynarken İken Kızlara Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	6	0.66	1.21	**Gruplar içi**	4.76	2	2.38	1.56	_
5 Yaş	8	0.37	1.06	**Gruplar arası**	28.92	19	1.52		
6 Yaş	8	1.43	1.39	**Toplam**	33.69	21			

Tablo 31'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının karşı cins akranı ile beraber iken kız çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 32: 4-6 Yaş Çocuklarının Karşı Cins Akran İle Oynarken Erkeklere Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	6	3.83	1.47	**Gruplar içi**	12.18	2	6.09	2.40	_
5 Yaş	8	4.25	1.48	**Gruplar arası**	48.05	19	2.52		
6 Yaş	8	2.56	1.76	**Toplam**	60.23	21			

Tablo 32'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının karşı cins akranı ile beraber iken erkek çocuklarına ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 33: 4-6 Yaş Çocuklarının Karşı Cins Akranı İle Beraber İken Her İki Cinse Ait Oyuncakları Tercih Etmelerinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları ve Varyans Analiz Sonuçları

	n	x	ss		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort	F	p
4 Yaş	6	1.50	1.22	**Gruplar içi**	1.71	2	0.85	0.34	_
5 Yaş	8	1.37	1.50	**Gruplar arası**	47.37	19	2.49		
6 Yaş	8	2	1.85	**Toplam**	49.09	21			

Tablo 33'de görüldüğü gibi 4-6 yaş çocuklarının karşı cins akranı ile beraber iken her iki cinse ait oyuncakları tercih etmeleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

SONUÇ

Araştırma sonucunda 4-6 yaş grubu çocuklarının oyuncak tercihlerinin cinsiyetlerine ve yaşlarına göre farklılaştığı tesbit edilmiştir. Cinsiyete göre bakıldığında kızların daha çok kız oyuncaklarını erkek çocukların da daha çok erkek oyuncakları ile oynadıkları görülmektedir. Bu sonuç cinsiyetler arasında katı bir ayırımın olduğunu göstermektedir.

Gerek kendi cinsi ile gerekse karşı cins ile oynarken erkek oyuncaklarını tercih etme etme en fazla 4 yaş grubunda görülmektedir. Bu sonuç 4 yaşın cinsel kimlik oluşumunda ilk yıllar olması nedeniyle daha katı düşünüldüğü şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca ülkemizde erkek çocuklara fazladan prim verilmesi ve bu yönde davrandığında pekiştirilmesi olarak da yorumlanabilir. Kızlarda bu geçiş daha esnektir.

Her iki cinse ait oyuncakları oynamadaki farklılık 5 yaş lehine sonuç vermektedir. Bu yaş okul öncesinde altın yaş olarak da tanımlanmaktadır. 5 yaş sosyal gelişimde oldukça mesafe almıştır. Cinsiyet farkları ve karşılıklı alışverişten hoşlandıkları bir dönemdir. Dengeli bir geçiş sağlanabilir. Cinsiyetler arası farklılığa bakıldığında kızların daha esnek erkeklerin yine katı olduğu gözlenmektedir.

ÖNERİLER

1. Araştırma farklı değişkenler kullanılarak (kardeş sayısı, kardeşlerin cinsiyeti, ailenin sosyo kültürel ekonomik durumu vb. gibi) yapılabilir
2. Örneklem daha geniş alınarak farklı sosyo kültürel, ekonomik seviyelerde bulunan çocuklardan oluşturulabilir
3. Oyuncakların çocuğun yaşamında taşıdığı önemi kavranmalı, çocuğa oyun oynaması için fırsat yaratılmalı, oyuncak ve oyun malzemesi sağlanmalıdır
4. Çocukların cinsel kimlik gelişimine katkıda bulunurken gerek ailelerin gerekse öğretmenlerin çocuklarda sadece kendi cinsiyetlerini destekleyen oyun ve oyuncakları değil karşı cinse ait hatta her iki cinse özgü oyun ve oyuncakları teşvik etmelerinde yarar vardır. oyuncakları katı bir şekilde ayırmak mümkün değildir.
5. Tek ebeveyn ile birlikte ya da aynı cinsten yetişkinlerle birlikte yaşanan aile ortamlarında bulunan çocuklar üzerinde de araştırma yapılmalıdır

KAYNAKÇA

- Altınköprü, Tuncel, "Çocuk ve Onun Farklı Dünyası", **Çocuğun Başarısı Nasıl Sağlanır?**, Hayat Yayıncılık, İstanbul, 1999.
- Çamlıyer, Hatice, Çamlıyer, Hüseyin, "Oyun Nedir ?", **Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun**, Can Ofset, Manisa, 1997.
- Çelen, Nermin, "Ana-Babaların Çocuğun Oyun Hakkına İlişkin Tutumları", **Cumhuriyet ve Çocuk II. Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi**, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1999.
- Gövsa, İbrahim, Alaettin, "Çocukta Oyun", **Çocuk Psikolojisi**, Hayat Yayıncılık, İstanbul, 1998.
- Güner, Nur, "Çocuk ve Oyun", **Yaşadıkça Eğitim**, YA-BA Yayınları, İstanbul, 1988.
- Holditch, Lesley, **Çocuğunuzu Tanıyın 5 Yaşında**, Altın Kitaplar, İstanbul, 1998.
- Metin, Gülçin, "Dramanın 5-6 Yaş Çocuklarının Sosyal-Duygusal Gelişimlerine Etkisinin İncelenmesi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1999.
- Miller, Lisa, "İş ve Oyun", **Çocuğunuzu Tanıyın 4 Yaşında**, Altın Kitaplar, İstanbul, 1998.
- Navaro, Leyla, **Beni Duyuyor musun?**, Ya-Pa Yayınları, İstanbul, 1987.
- Oktay, Ayla, "Okul Öncesi Dönemi (3-6 yaş)", **Ana Baba Okulu**, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1998.
- Razon, Norma., "Okul Öncesi Dönemde Çocuk ve Oyuncak", **Pembe Bağcık**, Gözlem Yayıncılık, İstanbul, 1993.
- Seyrek, Hilmi, Sun, Muammer, "Oyun", **Çocuk Oyunları**, Müzik Eserleri Yayınları, İzmir, 1985.
- Şahin, Fatma, "Okul Öncesi Eğitimde Oyun Etkinlikleri" **Gazi Üniversitesi Anaokulu Anasınıfı Öğretmen El Kitabı**, Ya-Pa Yayıncılık, İstanbul, 1999.
- Trowell, Judith, **Çocuğunuzu Tanıyın 3 Yaşında**, Altın Kitaplar, İstanbul, 1998.
- Yavuzer, Haluk. Çocuğunuzun İlk Altı Yılı. Remzi Kitabevi, İstanbul, 1997.